

[Kr. Juul.]

Derudover kan der jo peges på de faglige skoler, landbrugsskoler, husmandsskoler og husholdningsskoler, som også byder betydelig bedre undervisning end for 50 år siden. Også mange højskoler har taget den faglige undervisning stærkere i brug end tidligere, og endelig har vi jo aftenskoleloven, der også giver mulighed for uddannelse af forskellig art.

Der er altså noget, der tyder på, at den gamle lov er blevet overflødig, og derfor vil jeg foreslå, at vi i et udvalg ser nærmere på alle de forhold, der står i forbindelse med denne lovgivning.

Niels Ravn: Det her foreliggende lovforslag om statstilskud til landbrugskursus kan måske med hensyn til beløbsrammens størrelse synes beskedent sammenlignet med de summer, vi ofte diskuterer her i salen. Men der er et gammelt ord om, at det er de små bække, der gør den store å. Det gælder også, når vi kommer ind på økonomiens område, og vil man en sanering af vor økonomi i den retning, som i de sidste dage klart er blevet trukket op her i dette høje ting fra oppositionens side, så må vi, hver gang der er tale om øget statsforbrug, om nye statstilskud, nøje analysere, om der nu også foreligger en virkelig statsopgave.

Og hvad drejer det sig da om i dette tilfælde? Ja, lovforslaget går som nævnt af tidligere ordførere ud på at forhøje et eksisterende statstilskud på 78 000 kr. til 200 000 kr. Pengene skal anvendes til forskellige landbrugsfaglige kursus, dels rent specielle landbrugsfaglige kursus, dels kursus i forbindelse med landbrugets bierhverv — der nævnes her en række forskellige ting, husholdningskursus og kursus i øvrigt af betydning for landbrugserhvervet. Det lyder sådan set højst tilforladeligt, men går man nærmere ind på at analysere beløbene set i relation til det antal personer, det drejer sig om, kommer man, synes jeg, til et meget interessant resultat. Som sagt, det drejer sig om en forhøjelse af statstilskuddet på 78 000 kr. til 200 000 kr., altså et beløb på 122 000 kr., men samtidig bebudede den højtærede landbrugsminister, som også nævnt af det ærede medlem hr. Chr. Thomsen, på et beslægtet område at ville foretage beskæring af

en bevilling med 37 000 kr. Den reelle forhøjelse vil altså komme til at andrage 85 000 kr. Da det drejer sig om ca. 20 000 deltagere, vil det betyde, at disse 20 000 deltagere i gennemsnit — nogle får måske mere, andre mindre — som følge af denne forhøjelse af tilskuddet får et beløb om året på 4 kr. 25 øre. Lægger vi til det samlede beløb, de 200 000 kr., administrationsudgiften, der er fikseret til 20 000 kr. — man har måske også lov til at pege på, at det er et ret stort beløb i forhold til bevillingen, som går alene til administration, 10 pct. — kommer vi til det resultat, at det vil dreje sig om 11 kr. pr. deltager, fortsat gående ud fra, at der er 20 000 deltagere.

På denne baggrund forekommer det mig, at man må have lov til uden at blive beskyldt for at være asocial, uden at blive beskyldt for at være uvillig eller vrangvillig, eller hvad man kan finde på at sige, over for de mennesker, det drejer sig om, at det dog vist ikke kan få nogen revolutionerende betydning for disses økonomi, om de får de 4 kr. 25 øre om året eller ej, og da slet ikke på den baggrund, som disse mennesker har, skitseret så ofte i den seneste tid af den højtærede landbrugsminister, der har givet udtryk for sin optimisme med hensyn til landbrugserhvervets muligheder. Set på den baggrund, som den højtærede landbrugsminister mener at have skabt, forekommer det mig, at man her befinder sig på et område, hvor staten kan spare et betragteligt beløb. Lægger vi de 20 000 kr. til administration til de 200 000 kr., så tangerer beløbet i alt $\frac{1}{4}$ mill. kr. Det er dog et betragteligt beløb for staten, men for den enkelte et så ringe beløb, at det overhovedet ingen betydning vil få. Her er altså et oplagt tilfælde, hvor vi uden skade simpelt hen kan lade staten træde ud af billedet og lade dette anliggende overgå til andre. Der er også, bl. a. af det ærede medlem hr. Kr. Juul, peget på den udvikling, der har fundet sted gennem nogle år, og hvorved der er opstået en række andre muligheder for, at man kan tilegne sig den faglige viden, der her er tale om.

Vi er naturligvis villige til at se på sagen i et udvalg, men af det, jeg her har fremført, vil man forstå, at der skal i hvert fald anderledes vægtige argumenter til end dem, vi